

Autyzm a felinoterapia

Felinoterapia jest bardzo dobrym wsparciem terapii dla dzieci z autyzmem. Umożliwienie dzieciom kontaktu z kotem stanowi fundament do usprawniania ich w różnym zakresie rozwojowym. Odpowiednio dobrane ćwiczenia zdecydowanie wspierają terapię. Podczas zajęć realizowane są wielopłaszczyznowe oddziaływania na zmysły dzieci. Wyzwalana jest spontaniczna aktywność, zarówno w sferze poznawczej, uczuciowej i werbalnej. Dzieci uczą się bezpiecznego obcowania z kotem, wykonywania czynności pielęgnacyjnych oraz odpowiedzialności.

Kot wytwarza pozytywną energię co przyczynia się do poprawy samopoczucia i nastroju dzieci z autyzmem. W trakcie trwania zajęć terapeutycznych proponuje się różne ćwiczenia ze zwierzęciem. Dziecko naśladuje ruchy kota, co ma wyraźny wpływ na samopoczucie dziecka. Także sfera emocjonalna jest w tym przypadku silnie pobudzona. Kontakt z czworonogiem powoduje odprężenie i relaks a co za tym idzie wyzwolenie aktywności twórczej. Ponadto obcowanie ze zwierzęciem zmniejsza napięcie mięśniowe. Stymulacja przez dotyk podczas terapii z kotem jest jednym z ważniejszych elementów pracy z dziećmi autystycznymi. Kot wycisza dziecko, uspokaja, wpływa na samopoczucie, uczy przyjaźni i odpowiedzialności. Ponadto kot jest łącznikiem dziecka ze światem zewnętrznym. Dziecko autystyczne poprzez kontakt z kotem potrafi wyartykułować dźwięki, a tym samym reagować na otoczenie.

Kot nie potrzebuje tresury. Sprawdza się jego naturalny sposób bycia. Obcowanie dziecka z kotem rozwija jego wrażliwość i przynosi radość życia. Badania dowodzą, że nawet krótkie obcowanie dzieci z kotem ma pozytywny wpływ na jego psychikę. Terapia z kotem ma również znaczenie w ujęciu fizycznym - obniża stężenie cholesterolu, pomniejsza ciśnienie krwi oraz normuje rytm serca.

Poziom funkcjonowania dzieci z autyzmem uczęszczających na zajęcia felinoterapii znacząco wzrasta w poszczególnych sferach rozwoju: poznawczym, fizycznym, społecznym oraz emocjonalnym. Podczas zajęć kształtują się umiejętności poprawy funkcjonowania dziecka z autyzmem w poszczególnych obszarach:

- Nawiązywanie kontaktu z kotem - przełamanie lęku przed kotem. Stosowane są tutaj ćwiczenia mające na celu pogłębienie więzi emocjonalnej między dzieckiem a kotem. Dziecko akceptuje obecność kota w bliskim otoczeniu i przez to czuje się bezpiecznie. Nawiązanie kontaktu przyczynia się do lepszego wykonywania zadań z kolejnych obszarów;
- Kształtowanie i doskonalenie orientacji w schemacie własnego ciała, budowie kota oraz orientacji w przestrzeni. Poprzez zabawę z kotem dziecko poznaje budowę ciała kota, a także analogię budowy własnego ciała. Wdraża do prawidłowego posługiwania się określeniami dotyczącymi kierunków oraz poprawnego poruszania się w przestrzeni.

- Aktywność ruchowa. Zabawa z kotem wymusza w dziecku aktywność ruchową, wspomaga rozwój koordynacji, precyzji ruchów a także umiejętności manipulowania;
- Wyrażanie emocji. Kontakt z kotem pozwala rozwijać umiejętność odczuwania i wyrażania emocji, dziecko w kontakcie z kotem jest naturalne, nie ma trudności w okazywaniu uczuć, odczuwa radość i przyjemność;
- Poznawanie i opanowywanie czynności związanych z pielęgnacją kota. Dziecko poznaje w jaki sposób należy dbać o kota, czego kot potrzebuje, w jaki sposób można zaspokoić jego potrzeby. Ćwiczenia i zadania z tego obszaru pomagają zrozumieć, że zwierzęta to żywe istoty, które wymagają opieki człowieka. Ponadto kształtowały inne umiejętności tj.: precyzja ruchów, zdolność manipulowania przedmiotami, itp.;
- Wrażliwość słuchowa. Odgłosy wydawane przez kota, odgłosy towarzyszące zabawie z kotem, a także odgłosy zaangażowane celowo, pozwalają dziecku na naukę koncentrowania się na zmyśle słuchu oraz uwrażliwiania tego zmysłu;
- Rozwijanie percepcji wzrokowej i koordynacji wzrokowo - ruchowej. Dziecko poprzez obserwację czynności wykonywanych przez kota, naśladowanie kota, dobieranie, układanie, wyszukiwanie, rozpoznawanie, nawlekanie, wkładanie rozwija umiejętności analizatora wzrokowego;
- Ćwiczenia edukacyjne. Ćwiczenia, gry, zabawy pozwalają na naukę i utrwalanie wielu pojęć, np.: kolorów, wielkości, ilości, liczb, liter, pojęcia różnicy i podobieństw, itd.;
- Ćwiczenia manipulacyjne, manualne. Dziecko dotykając, głaszcząc kota, manipulując karmą, wypełniając kontury kota materiałem plastycznym, przesypując, itp. ma możliwość rozwijania umiejętności z zakresu motoryki małej;
- Komunikacja, zasób słownictwa biernego i czynnego, koncentracja uwagi. Dziecko osiąga lepsze rozumienie słów związanych z człowiekiem, otoczeniem i kotem. Rozmowy o kocie, omawianie treści przeczytanych opowiadań, bajek, wierszy, historyjek obrazkowych wzbogacają zasób słów, wiedzę dziecka oraz zwiększają umiejętność wypowiedzania się oraz koncentrację uwagi;
- Samodzielność. Dziecko poprzez przygotowywanie posiłku dla kota, karmienie kota, nalewanie wody do miski, wycieranie pyszczka, wyczesywanie, sprzątanie po zajęciach, itp. kształtuje nowe umiejętności w zakresie samoobsługi;

Realizacja założonych celów terapii wyposaża dzieci z autyzmem w nowe umiejętności oraz utrwała już posiadane, które z pewnością przydadzą się w dalszym procesie kształcenia.

Udział dzieci autystycznych w zajęciach felinoterapii przyczynia się do rozbudzania rozwoju empatii, poprawy komunikacji, usprawniania funkcji motorycznych, rozwijania funkcji poznawczych, zwiększenia aktywności i samodzielności, podwyższenia kompetencji społecznych, nauki samoakceptacji, poprawy koncentracji i uwagi, kształtowania i rozwijania odpowiedzialności i zaufania, usuwania barier psychicznych, społecznych i izolacji, naturalnego wyciszenia i harmonii, socjalizacji dziecka i kota.

Opracowała:
mgr Marta Górka